

**Турмуш даражаси статистикаси
ва уй хўжаликлари кузатуви бўлими
НИЗОМ**

1 боб. Умумий қондалар

1. Мазкур Низом Хоразм вилоят статистика бошқармасининг турмуш даражаси ва статистикаси ва уй хўжаликлари кузатувлари бўлимининг (кейинги ўринларда бўлим деб аталади) мақоми, асосий вазифалари ва функциялари, ҳуқуқ ва мажбуриятлари, шунингдек, унинг фаолиятини ташкил этиш тартибини белгилайди.

2. Бўлим Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 31 июлдаги «Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика кўмитаси фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-3165-сон қарорига мувофиқ ташкил этилган ва Хоразм вилоят статистика бошқармасининг (кейинги ўринларда Бошқарма деб аталади) таркибий бўлинмаси ҳисобланади.

3. Бўлим ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Конституциясига, Ўзбекистон Республикасининг «Давлат статистикаси тўғрисида»ги қонуни ва бошқа қонунларига, Олий Мажлиснинг норматив қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари, қарорлари ва фармойишларига, Вазирлар Маҳкамаси қарорлари ва фармойишларига, «Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика кўмитаси тўғрисида»ги Низомга, мазкур Низомга, шунингдек бошқа қонун ҳужжатларига амал қилади.

4. Бўлим аҳоли турмуш даражаси статистикаси ва уй хўжаликлари кузатувлари масалалари бўйича фаолиятини Давлат статистика кўмитаси марказий аппаратининг таркибий бўлинмалари, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар статистика бошқармалари, туманлар ва шаҳарлар статистика бўлимлари (кейинги ўринларда ҳудудий статистика органлари деб аталади) билан ўзаро ҳамкорликда амалга оширади.

5. Бўлим ўз фаолиятини Хоразм вилоят статистика бошқармаси раҳбарлигида амалга оширади.

Бўлим ўз ваколатига кирувчи масалалар бўйича бошқарманинг ижтимоий статистика бўйича ўринбосарига бўйсунди.

2 боб. Бўлимнинг вазифалари ва функциялари

6. Қуйидагилар бўлимнинг асосий вазифалари ҳисобланади:

аҳоли турмуш даражаси статистикаси қисми бўйича Давлат статистика ишлари дастури, Давлат статистика ишлари дастурини ишлаб чиқариш дастури, методологик ишлар режа-жадвалининг бажарилиши таъминлаш;

аҳоли турмуш даражаси статистикаси бўйича сўровларни ва бошқа кузатувларни ташкил этиш ва ўтказишни таъминлаш;

аҳоли турмуш даражаси статистикаси бўйича мамлакатдаги энг муҳим ижтимоий ҳодиса ва жараёнларнинг дастлабки статистик таҳлилларини олиб бориш;

аҳоли турмуш даражаси статистикаси бўйича ўтказилган танланма кузатувлар натижаларининг тезкорлиги, ишончилиги ва холислигини, статистик ахборотларнинг қулайлиги, очиқ-ойдинлиги ва ошкоралигини кенгайтириш бўйича чора-тадбирларнинг амалга оширилишини таъминлаш;

ишончли давлат статистика маълумотларини тақдим этишда уй хўжаликлари респондентларига ҳар томонлама кўмаклашиш, статистик маълумотларни тақдим этиш соҳасида ҳуқуқий маданиятни оширишда иштирок этиш, статистик назоратни амалга оширишнинг замонавий усулларини жорий этиш;

аҳоли турмуш даражаси статистикаси бўйича олинган статистика маълумотларининг махфийлиги, давлат сирларига эга бўлган статистика маълумотларининг ҳимоя қилинишини таъминлаш;

умумэътироф этилган халқаро стандартларга мувофиқ статистик метамаълумотлар тизимини яратиш ва ривожлантириш ишларида иштирок этиш;

тавсия этилган халқаро стандартлар асосида статистикада сифатни бошқариш тизимини жорий этиш ва ривожлантириш;

г) белгиланган тартибда давлат органлари, юридик шахслар, халқаро ташкилотлар ва аҳолини статистика ахборотлари билан таъминлаш соҳасида:

миллий ва хорижий фойдаланувчиларнинг кенг оммаси учун статистик ахборотларнинг максимал даражада очиқ-ойдинлиги ва ошкоралигини, республикада аҳоли турмуш даражаси ва кузатувлари статистикаси бўйича кўрсаткичлари ва материалларини халқаро статистик тўпламларда чоп этишни кўшган ҳолда, халқаро статистик ташкилотлар билан ҳамкорликни кенгайтиришни таъминлаш;

оммавий ахборот воситаларида жойлаштириш учун республика аҳолиси турмуш даражаси тенденцияларини тавсифловчи комплекс таҳлилий докладлар,

пресс-релизлар ва мақолалар тайёрлаш, аҳоли турмуш даражаси статистикаси бўйича тарқатилаётган статистик маълумотларга таҳлилий ва маълумотнома материаллар мажбурий тартибда илова қилинишини таъминлаш;

аҳоли турмуш даражасига тегишли қисми бўйича республика иқтисодиётининг ривожланиш ҳолати, иқтисодиётни ривожлантириш ва ислох қилиш бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан қабул қилинган қарорларнинг амалга оширилиши ҳолати тўғрисидаги йиллик ва чорақлик статистик ва таҳлилий материалларни тайёрлаш ва белгиланган тартибда тақдим этиш;

аҳоли турмуш даражаси статистикаси бўйича очиқ статистик маълумотларни давлат статистика органлари, бошқа давлат органлари, халқаро ташкилотлар нашрларида жойлаштириш йўли билан тарқатиш ва барча фойдаланувчиларга статистик маълумотлардан фойдаланиш учун тенг имкониятларни таъминлаш;

хорижий статистика органлари билан аҳоли турмуш даражаси статистикаси бўйича очиқ статистик ахборотларни алмашиш, республиканинг ривожланиши тўғрисида материалларни халқаро статистик тўпламларда чоп этиш учун ахборотларни тайёрлаш ва тақдим этишни таъминлаш;

аҳоли турмуш даражаси бўйича Давлат статистика қўмитасининг маълумотлари асосида оммавий ахборот воситаларида таҳлилий лавҳалар, диаграммалар ва графикларни кенг намойиш қилиш, статистик нашрларга кўрсаткичларни визуаллаштиришнинг илғор усуллари жорий этиш йўли билан алоҳида статистик кўрсаткичлар тўғрисида аҳолини хабардор қилиш бўйича чораларни кўриш;

статистика кузатувлари ва расмий статистика ахборотлари масалалари бўйича ахборот-тушунтириш ишларини олиб бориш;

7. Бўлим ўз зиммасига юкланган вазифаларни бажариш учун қуйидаги функцияларни амалга оширади:

Давлат статистика ишлари Дастури ҳамда статистика ишларини ишлаб чиқариш дастурида аҳоли турмуш даражаси статистикаси бўйича белгиланган ишларнинг тўлиқ ва муддатларида бажарилишини таъминлайди;

давлат статистика қўмитаси бошқармалари, бўлимлари ҳамда ҳудудий статистика органларининг аҳоли турмуш даражаси статистикасига оид ахборотларни шакллантириш бўйича ишларини ташкил этиш ҳамда мувофиқлаштириш ишларини амалга оширади;

аҳоли турмуш даражаси статистикаси соҳасидаги ижтимоий-иқтисодий ҳодисалар, жараёнлар ва уларнинг натижалари тўғрисидаги статистика

ахборотларини йиғади, қайта ишлайди, тўплайди, сақлайди, умумлаштиради, таҳлил қилади ва эълон қилади;

аҳоли турмуш даражаси статистикаси бўйича кўрсаткичларнинг ишончлилигини, ҳолислигини ва комплекслилигини таъминлайди;

давлат органларини, юридик шахсларни, халқаро ташкилотларни ва аҳолини статистика ахборотлари билан белгиланган тартибда таъминлайди;

Бўлим белгиланган тартибда ўзига юклатилган бошқа функцияларни ҳам амалга оширади.

3 боб. Бўлимнинг ҳуқуқлари ва жавобгарлиги

8. Бўлим ўзига юкланган вазифалар ва функцияларни бажариш учун қуйидаги ҳуқуқларга эга:

Аҳоли турмуш даражаси статистикаси бўйича давлат ва хўжалик бошқаруви органларидан, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларидан, банклардан, бошқа юридик шахслардан (зарур ҳолларда – уларнинг ваколатхоналари ва филиалларидан) белгиланган тартибда давлат статистика ҳисоботини олиш ҳамда ундан статистика мақсадларида фойдаланиш;

Давлат статистика кўмитаси марказий аппарати бўлинмалари ва ҳудудий статистика органларидан ўзига юкланган вазифалар ва функцияларни бажариш учун зарур материаллар ва маълумотларни белгиланган тартибда сўраш ва олиш;

Давлат статистика кўмитаси раҳбариятига аҳоли турмуш даражаси статистикаси самарадорлигини ошириш юзасидан таклифлар киритиш;

давлат статистикаси соҳасида меъёрий-ҳуқуқий базани ривожлантириш ва такомиллаштиришда, статистик кузатувлар методологияси ва методикасини ишлаб чиқишда иштирок этиш;

давлат статистика ишлари Дастурига асосан статистика ишларини ўз муддатларида бажарилишини таъминлаш;

Аҳоли турмуш даражаси статистикаси бўйича кузатув шакллариининг тўлиқлигини таъминлаш, йиғиш ва қайта ишлаш муддатларини қисқартириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқиш;

методик материалларнинг тан олинган халқаро стандартларга, бошқа ҳужжатларнинг Ўзбекистон Республикаси “Давлат статистикаси тўғрисида”ги Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Давлат статистикаси кўмитаси тўғрисидаги Низом ва давлат статистикаси соҳасидаги бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар талабларига мослигини экспертизадан ўтказиш ва зарур ҳолларда қайта кўриб чиқиш;

Бўлим фаолиятига тегишли масалалар бўйича конференциялар, семинарлар ва йигилишлар, шу жумладан халқаро йигилишлар ишида, шунингдек халқаро лойиҳаларда иштирок этиш.

9. Бўлим қуйидагилар учун жавоб беради:

ўзига юклатилган вазифаларнинг лозим даражада ва самарали бажариш;

ваколатига кирувчи таҳлилий ва бошқа материалларни юқори даражада тайёрлаш;

давлат статистикаси тамойилларига амал қилиш, илғор халқаро амалиётга мувофиқ фойдаланилаётган усуллар ва методикаларни доимий равишда такомиллаштириш;

Бўлим ходимлари томонидан меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга мувофиқ ижро интизомини таъминлаш.

4 боб. Бўлимнинг тузилмаси

10. Бўлимнинг тузилмаси ўз ичига бўлим бошлиғини, бош мутахассис, етакчи мутахассис ва мутахассис интервьюерларни олади.

11. Бўлим бошлиғи, бош мутахассис, етакчи мутахассис ва мутахассис интервьюерлар бошқарма бошлиғи томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимдан озод қилинади.

Бўлим:

бошқарманинг тегишли бўлинмалари билан биргаликда турмуш даражасининг долзарб масалалари бўйича оммавий ахборот воситаларида пресс-релизлар ва мақолалар тайёрлаш, ҳисобот даври учун республиканинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишини тавсифловчи таҳлилий маълумотлар тайёрлаш;

Вилоят бўйича аҳоли турмуш даражасида юз бераётган ўзгаришлар ва жамият томонидан кўпроқ талаб қилинаётган статистик маълумотларни вилоятнинг расмий веб сайтида жойлаштириб бориш, улар бўйича диаграмма ва графиклар тайёрлаш амалиётини кенгайтириш;

статистик маълумотларни чоп этишда кўрсаткичларни намоиш қилишнинг илғор тажрибаларни (тоифалаштирилган графиклар, маълумотлар камровини кенгайтириш, инфографика ва бошқалар) тадбиқ этиш;

аҳоли турмуш даражаси статистикаси бўйича жамланма таҳлилий жадваллар, маърузалар, ҳисоботлар ва статистик тўпламлар, халқаро саволномалар учун маълумотлар тайёрлаш;

аҳоли турмуш даражаси статистикаси бўйича йиғма таҳлилий ахборотларни шакллантириш бўйича қабул қилинган услубий ҳужжатларни амалиётда қўлланилишини таъминлаш.

аҳоли турмуш даражаси статистикаси фаолияти бўйича услубиятларни такомиллаштириш масалалари бўйича таклифлар бериш;

аҳоли турмуш даражаси статистикаси оид кўрсаткичларни сифатини янада ошириш мақсадида статистик таҳлил усулларидан фойдаланиш бўйича бўлим мутахассислари малакасини оширишда амалий ёрдам кўрсатиш, жойларда семинарлар ташкил этиш.

5 боб. Бўлим фаолиятини ташкил этиш

13. Бўлим фаолияти Ўзбекистон Республикасининг “Давлат статистикаси тўғрисида”ги қонуни, Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган Давлат статистика ишлари дастури, Давлат статистика кўмитаси томонидан тасдиқланадиган Давлат статистика ишларини ишлаб чиқариш дастури, Ўзбекистон Республикаси давлат статистика кўмитаси тўғрисидаги Низом, мазкур Низом, Давлат статистика кўмитаси раисининг буйруқлари ва топшириқларига мувофиқ, шунингдек Давлат статистика кўмитасининг иш режалари, Бошқарманинг иш режалари ва бўлим ходимларининг функционал вазифалари асосида ташкил этилади.

Бўлимнинг иш режаси Бошқарма бошлиғи томонидан тасдиқланадиган Давлат статистика кўмитасининг иш режалари асосида шакллантирилади.

Ходимларининг функционал вазифалари Бошқарма бошлиғи томонидан бўлимга юкланган вазифалардан келиб чиққан ҳолда тайёрланади ва бошлик ўринбосари томонидан тасдиқланади.

14. Бўлим бошлиғи:

Бўлимга бевосита раҳбарликни амалга оширади, бўлим мутахассисларнинг ишини ташкил қилади, бўлимга юкланган вазифа ва функцияларнинг лозим даражада бажарилиши, ижро ва меҳнат интизомининг ҳолати учун шахсан жавоб беради;

Бўлимнинг тасдиқланган тузилмаси ва штат жадвалига мувофиқ лавозимларга тавсия қилинган номзодлар, ходимларнинг касбий даражаси ва иш малакасини ошириш, уларни рағбатлантириш ва жазолаш чоралари бўйича таклифларни пухта ишлаб чиқади ва раҳбариятга кўриб чиқиш учун киритади;

Бўлимнинг иш режаси лойиҳасини ишлаб чиқади ва назорат қилувчи бошлик ўринбосарига тасдиқлаш учун киритади;

Бўлим ходимлари ва мутахассислари ўртасида вазифаларни тақсимлайди;

Бошқарманинг йиғилишлари ва мажлисларида, шунингдек Давлат статистика кўмитаси раҳбариятининг топшириғига биноан Бошқарма юритадиган соҳага қирувчи масалалар бўйича идоралараро ишчи гуруҳлар ва кенгашлар фаолиятида қатнашади;

Бўлим ишининг самарадорлиги даражасини ошириш ва кадрлар билан тўлдириш чораларини кўради;

Бўлим ходимлари билан олдига қўйилган вазифалар, кирувчи ҳужжатларни назорат қилиш ва тажриба алмашиш масалалари бўйича йўриқнома йиғилишлар ўтказди;

иш юритишни олиб бориш, топшириқларни ўз вақтида ижро этилишини қатъий назорат қилиш бўйича ишларни ташкил қилиш, ходимлар томонидан хизмат ҳужжатлари билан ишлаш ва уларни сақлаш бўйича ишларнинг белгиланган тартибига амал қилинишини таъминлайди.

Уй хўжаликлари танловини амалга ошириш учун зарур бўлган маълумотларни тайёрлаш, саволнома ва бошқа сўров ҳужжатлари бўйича бирламчи статистика маълумотларини йиғиш, уларнинг назорати, компьютерга киритиш ва маълумотлар базасини электрон кўринишда тақдим этиш ишларини амалга оширади;

Интервьюерлардан қабул қилиб олинган саволнома ва маълумотларнинг ҳаққонийлигини ўрганади, маълумотлар сифатини таъминлаш мақсадида мунтазам равишда уй хўжаликларига ташриф буюрган ҳолда назорат ишларини олиб боради;

Бўлим бошлиғи вақтинчалик бўлмаган тақдирда унинг вазифасини бўлимнинг бош мутахассиси бажаради.

15. Бўлим бош мутахассиси:

функционал вазифаларига мувофиқ материаллар, таклифлар ва ҳужжат лойиҳаларининг сифатли, ишончли ва ўз вақтида тайёрланиши учун шахсан жавобгар;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон, қарор ва фармойишлари, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, фармойишлари ва протокол топшириқларидан келиб чиқадиган давлат статистика органлари вазифаларини амалга ошириш бўйича бошқарма бўлимларининг таклифларини умумлаштиради;

Уй хўжаликлари танловини амалга ошириш учун зарур бўлган маълумотларни тайёрлаш, саволнома ва бошқа сўров ҳужжатлари бўйича бирламчи статистика маълумотларини йиғиш, уларнинг назорати, компьютерга киритиш ва маълумотлар базасини электрон кўринишда тақдим этиш ишларини амалга оширади;

Интервьюерлардан қабул қилиб олинган саволнома ва маълумотларнинг ҳаққонийлигини ўрганади, маълумотлар сифатини таъминлаш мақсадида мунтазам равишда уй хўжаликларига ташриф буюрган ҳолда назорат ишларини олиб боради;

илмий журналлар, халқаро ташкилотларнинг методологик нашрлари ва Интернет тармоғидаги материаллар асосида статистика соҳасидаги илғор хорижий тажрибани ривожлантириш ва статистика амалиётига жорий этиш бўйича таклифлар тайёрлайди;

бўлим бошлиғининг топшириғига мувофиқ жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини, шу жумладан электрон шаклдаги мурожаатларни,

кўриб чиқиш учун зарур материалларни тайёрлайди, уларда кўрсатилган масалаларни ҳал қилиш лойиҳасини тайёрлайди;

рахбариятнинг топшириқларига мувофиқ жорий ишларни бажаради;

бўлим бошлиғи бўлмаган вақтда унинг вазифаларини бажариш, бўлим ишларини мувофиқлаштириш ва бўлимга юклатилган вазифалар, мажбуриятлар бажарилишини таъминлаш ва бошқарма фаолиятини, ижро ва меҳнат интизоми ҳолатини назорат қилиш ишларини амалга оширади;

вазифалар тақсимланишига мувофиқ бошқа функцияларни амалга оширади.

16. Бўлим етакчи мутахассиси:

функционал вазифаларига мувофиқ материаллар, таклифлар ва ҳужжат лойиҳаларининг сифатли, ишончли ва ўз вақтида тайёрланиши учун шахсан жавобгар;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон, қарор ва фармойишлари, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, фармойишлари ва протокол топшириқларидан келиб чиқадиган давлат статистика органлари вазифаларини амалга ошириш бўйича бошқарма бўлимларининг таклифларини умумлаштиради;

Уй хўжаликлари танловини амалга ошириш учун зарур бўлган маълумотларни тайёрлаш, саволнома ва бошқа сўров ҳужжатлари бўйича бирламчи статистика маълумотларини йиғиш, уларнинг назорати, компьютерга киритиш ва маълумотлар базасини электрон кўринишда тақдим этиш ишларини амалга оширади;

Интервьюерлардан қабул қилиб олинган саволнома ва маълумотларнинг ҳаққонийлигини ўрганади, маълумотлар сифатини таъминлаш мақсадида мунтазам равишда уй хўжалиқларига ташриф буюрган ҳолда назорат ишларини олиб боради;

бўлим бошлиғининг топшириғига мувофиқ жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини, шу жумладан электрон шаклдаги мурожаатларни, кўриб чиқиш учун зарур материаллар ва уларда кўрсатилган масалаларни ҳал қилиш бўйича таклифлар тайёрлашда иштирок этади;

иш юритишни олиб боради, Бошқармада ҳужжатларнинг ўтиш тартибини ташкил қилади, ҳужжатларни архивда саклаш учун тайёрлаш ва ўз вақтида топширишни таъминлайди;

рахбариятнинг топшириқларига мувофиқ жорий ишларни бажаради;

вазифалар тақсимланишига мувофиқ бошқа функцияларни амалга оширади.

17. Бўлим мутахассислари (интервьюерлар):

Уй хўжаликлари танловини амалга ошириш учун зарур бўлган маълумотларни тайёрлаш, саволнома ва бошқа сўров ҳужжатлари бўйича бирламчи статистика маълумотларини йиғиш, уларнинг назорати, компьютерга киритиш ва

маълумотлар базасини электрон кўринишда тақдим этиш ишларини амалга оширади;

Белгиланган тартибда ўзларига бириктирилган шаҳар ва туманларнинг уй хўжаликларида сўровлар ўтказиш;

раҳбариятнинг топшириқларига мувофиқ жорий ишларни бажаради;
вазифалар тақсимланишига мувофиқ бошқа функцияларни амалга оширади.

**Бошқарма бошлиғининг
ўринбосари**

 А.Рахимов

Бошқарма юрисконсульти

 У.Бекдурдиев

Бўлим бошлиғи

 М.Худайберганов